

## БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД

СПИСАНИЕ НА  
НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“  
БИТОЛА

### Издавач

Национална установа  
Универзитетска Библиотека  
„Св. Климент Охридски“, Битола  
ул. Ленинова 39

### За издавачот

Науме Ѓоргиевски, директор

### Издвачки совет:

претседател  
д-р Николче Вељановски  
Јоланда Бошевска  
Гордана Марковска

### Редакција:

Главен и одговорен уредник  
д-р Николче Вељановски,  
Јоланда Бошевска  
Илче Стојановски

### Лектура и коректура:

д-р Николче Вељановски  
Јоланда Бошевска

### Фотографии:

Маријан Котевски

### Компјутерска обработка и печат

МИКЕНА, Битола

### Тираж

300 примероци

ISSN 1409-9497

Тел.: 047/220-208;

Тел./факс: 047/220-515;

Тел. на Изд.: 232-999

www.nuubbt.uklo.edu.mk

e-mail: nuubbt@uklo.edu.mk

## СОДРЖИНА

### БИБЛИОТЕКАТА - ОД ИДЕЈА ДО РЕАЛИЗАЦИЈА

БИТОЛСКО КНИЖЕВНО НАСЛЕДСТВО <i>Ленче Андоновска</i> .....	2
МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА БИБЛИОТЕКАРИ ВО ПОЛСКА <i>Марија Малџожаија Мачковска</i> .....	4
ВОДАЧ НИЗ НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА <i>Ленче Андоновска</i> .....	5
КОН ИЗЛОЖБАТА „РАКОПИСИ ОД РОДНОКРАЈНИ АВТОРИ“ <i>Свейлана Талеска</i> .....	6
34. СОБРАНИЕ НА МАКЕДОНСКОТО БИБЛИОТЕКАРСКО ДРУШТВО <i>Блаишца Илијоска</i> .....	7
СРЕДБА НА БИТОЛСКИ ПИСАТЕЛИ ОД МАКЕДОНИЈА <i>Николче Вељановски</i> .....	8
СРЕДБА СО ДРАГИ МИХАЈЛОВСКИ <i>Разговорот го водеше Николче Вељановски</i> .....	15
ОСВРТ КОН ДЕЛОТО „ВЕШТИЦАТА ОД ПОРТОБЕЛО“ ОД ПАУЛО КОЕЛЈО <i>Николче Вељановски</i> .....	17

### БИБЛИОТЕКАТА НИЗ ОДДЕЛИ И АКТИВНОСТИ

ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА ИЗЛОЖБИ, ПРОМОЦИИ, ПРЕДАВАЊА <i>Приредил Драги Кабровски</i> .....	19
--	----

### ОД ОДДЕЛОТ ЗА ЗАЈМУВАЊЕ И УСЛУГА ЗА ВОЗРАСНИ

БИБЛИОТЕКАРИТЕ ВИ ПРЕПОРАЧУВААТ <i>Приредила Гордана Марковска</i> .....	25
ДЕТСКА БИБЛИОТЕКА БИБЛИОТЕКАРИТЕ ВИ ПРЕПОРАЧУВААТ <i>Приредила Стиванка Пејковска</i> .....	25

### ПОВОД ЗА ДА ВИ ГО ПРЕТСТАВИМЕ

РАЗГОВОР СО ГОРЈАН ПЕТРОВСКИ <i>Разговорот го водеше Николче Вељановски</i> .....	26
НОВО... НИКОЛА КОЧОВСКИ ЛЕГЕНДА ЗА ПЛАНЕТАТА ГРАБА .....	28
НЕДОРАЗБИРАЊЕ - РАДОВАН П. ЦВЕТКОВСКИ .....	29

### ОД ЖИВОТОТ НА БИБЛИОТЕКАРИТЕ

АВТОРИТЕ КОН „ПЕРСОНАЛНАТА БИБЛИОГРАФИЈА ЗА ВЕРА СТОЈЧЕВСКА - АНТИК“ <i>Јоланда Бошевска, Цвейанка Дамјановска, Лена Секуловска</i> .....	30
---	----

### МУДРИ МИСЛИ

32

### КУЛТУРА... БИБЛИОТЕКАТА ВО ПЕЧАТОТ

ОД МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА

# БИТОЛСКО КНИЖЕВНО НАСЛЕДСТВО



Приредила, Ленче Андоновска  
виш библиотекар

На секоја културна институција целта е иста, што повеќе да ја развива меѓународната културна соработка а со тоа да добива поголема афирмација.

Изложбата на книги од роднокрајни автори, насловена како „БИТОЛСКО КНИЖЕВНО НАСЛЕДСТВО“, всушност беше проект, одобрен од страна на Министерството за култура, во рамките на меѓународната соработка на Библиотеката. По воспоставувањето на контакти со директорката на Културно информативниот центар (КИЦ) на Р.Македонија во Софија, Р.Бугарија, г-ѓата Доста Димовска,



отпочнаа преговорите за успешно реализирање на наведениот проект.

Уште на почетокот наидовме на многу големо разбирање и професионализам од страна на директорката.

Во периодот на припреми за реализирање на наведениот про-

ект заинтересираноста од страна на роднокрајните автори и повеќе установи од Битола беше на завидно ниво, и истите ни отстапија по еден примерок од нивните дела како и рекламни материјали кои ги поседуваат.

Свеченото отворање на изложбата беше на 01.06.2007 година во Културно информативниот центар на Р.Македонија во Софија Р.Бугарија, а истата беше отворена за посетителите до 14.06.2007 година. На отворањето беа присутни еминентни гости меѓу кои и амбасадорот на Р.Македонија во Р.Бугарија г-дин Абдурахман Алити. Присутни беа и академици, универзитетски професори и други љубители на македонската литература.

Со поздравна реч се обрати директорката на на КИЦ г-ѓа Доста Димовска,, потоа директорот на Библиотеката г-дин Науме Ѓорѓиевски ги запозна гостите со знаменитостите на градот Битола и неговите карактеристики. За осно-



вањето, развојот и организациона-та поставеност на Библиотеката во периодот од 1945-2007 година зборуваше г-ѓа Ленче Андоновска.

мирани дека изложбата пре-

прати писмо до Библиотеката во кое ја изрази својата благодарност како потврда за успешноста на целата организација на Изложбата.

До Универзитетската библиотека Св.Климент Охридски  
 Битола  
 До директорот Науме Ѓорѓиоски

Почитувани,

Примете ја благодарноста од името на Културно-информативниот центар на Република Македонија во Софија за успешната реализација на изложбата на книги на 1 јуни, 2007 год. на роднокрајни автори и за успешното преставување на Вашата установа која што има над 62-годишна активност, пред општественоста на Р Бугарија, што ќе преставува уште еден прилог за згогатување на меѓудржавната, културна, научна, соработка. Особено ја изразувам благодарноста за Вашиот личен ангажман и на Вашата соработничка Ленче Андоновска кои што лично присуствуваат и учествуваат во отварањето на изложбата. Пренесете ја мојата благодарност и за придонесот на д-р Златко Жоглев кој што многу квалитено ги престаави авторите на книгите пред присутните гости и бугарските медиуми.

Почитувани, благодариме од името на Центарот што изложените книги кои се на број 302 ги подаривте на фондот на библиотеката на Културно-информативниот центар што преставува значително збогатување и подобрување на нашата библиотека.

Се надевам дека и во иднина ќе имаме можности за заедничка реализација на проект Од општ интерес а на заедничко задоволство.

Со почит,  
 Доста Димовска директор на КИЦ

5 јуни 2007 год.

Преставувањето на битолските автори и нивните дела со посебен акцент на делата на Владимир Костов, беше од професорот д-р Златко Жоглев. Целосно предавањето беше презентирано преку слики и текстови на видео бим, со прикажување на ЦД на општина Битола - FILM LAND, а предавачите носеа бецови од општина Битола. За воодушевување беше вниманието на присутните.

Истиот ден беше отворен и компјутерскиот центар во КИЦ, на кои им беа донирани компјутери од Министерството за култура на Р. Македонија.

Книгите кои беа претставени на изложбата беа поклонети на Библиотеката во Културно информативниот центар на Р.Македонија во Софија, Р.Бугарија на обострано задоволство.

По заминувањето од Софија, од директорот на КИЦ бевме информирани дека изложбата пре-

дизвика голем интерес и посетеноста била на завидно ниво. Г-ѓата Доста Димовска ис-

На денот на затворањето на изложбата 14 јуни, во роднокрајното катче во Библиотеката во Битола, беа поканети сите роднокрајни автори и установи кои ни отстапија книги за наведената изложба, како и медиумите кои во целост го следеа настанот, за да ги информираме за позитивните впечатовци од истата. На авторите им беа дадени Благодарници, а од нивна страна, за вработените во Библиотеката нескриено, тие искажаа пофални зборови, како и за достоинственото преставување на македонската литература надвор од Р. Македонија.



# Меѓународна конференција на библиотекарите во Вроцлав



Приредила, Марија Малгожата  
Мачковска  
виш библиотекар

Од 4-6 јули оваа година во Вроцлав се одржа конференција на библиотекарите под името „Вроцлавски средби на библиотекарите со полско потекло“. На конференцијата учествуваа 150 библиотекарите со полско потекло од целиот свет: Аргентина, САД, Канада, Англија, Германија, Холандија, Шведска, Словачка, Унгарија, Македонија и од Полска како земја домаќин.

Организатор на конференцијата беше Главната библиотека и установа за научно-технички информации при Вроцлавската Политехника. Целта на конференцијата беше размена на искуства во рамките на проблемите концентрирани во два тематски блока: „Академската библиотека во факултетот и во регионот“ и „Електронските книги во библиотеката и на пазарот“.

Во презентираниите излагања и дискусии беа

опфатени разновидни теми: нивото на библиотекарските услуги, стандардите на опслужување на корисниците, условите за работа и развој на библиотекарите, нивниот професионален престиж, библиотекарска обука на студентите, соработката на библиотеките со книгоиздателствата и со авторите на учебници достапни во мрежата, промоција на факултетите и на регионот, како и пазарот на полски и странски електронски книги, показатели за искористеноста на е-книги, воопшто, како и електронските книги во академските библиотеки..

Опфатените теми и размената на искуства меѓу библиотекарите беше со посебно значење затоа што учесниците зборуваа на својот полски јазик.

Во текот на конференцијата ги претставив работењето и активностите на НУ Универзитетска

Библиотека во Битола со презентацијата: „Мултифункционалноста на Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски Битола, Македонија“.

Напис со ист наслов беше испечатен во едно полско библиотекарско списание и достапен е во материјалите од конференцијата на интернет страна: [www.ebib.info/publikacje/matkonf./mat17/](http://www.ebib.info/publikacje/matkonf./mat17/). Презентацијата предизвика голем интерес кај присутните библиотекарите.

Како учесници на Конференцијата организирано ја посетивме Библиотеката Ossolineum, се запознавме со организацијата на Политехниката и Вроцлавскиот Универзитет, како и со функционирањето на повеќе академски библиотеки во Вроцлав, а ги посетивме и позначајните споменици во Вроцлав.



## Библиотекар од Јужна Африка за директор на IFLA во 2009 година

**Library Journal, 15 септември 2007**

Елен Т. Тајс, сениор директор, Библиотечни и информациски услуги, Универзитет на Стеленбош, Јужна Африка, беше изгласана за претседател-избраник од Меѓународната федерација на библиотекарските асоцијации и институции (IFLA) членки. Таа го започна својот двегодишен период (2007-2009) како претседател-избраник за време на Конференцијата на ИФЛА во Дурбан, за наредните

две години, за во 2009 година да застане на местото претседател, заменувајќи ја Клаудија Лакс. Тајс победи со 960 гласови, додека пак второпласираниот Адолфо Родригез Галијардо од Универзитетскиот центар за библиотекарство при Националниот универзитетот на Мексико доби 812 гласа.

Новиот Борд на IFLA избран за наредниот двегодишен период се: Гунар Сахлин од Шведска (втор мандат), Барбара Шлејхаген од Германија, Боб МекКи од Велика

Британија (втор мандат), Барбара Ј. Форд од САД (втор мандат), Режин Савард од Канада (втор мандат), Даниел Минцио од Швајцарија, Жан Ксиаолин од Кина (втор мандат) Хелена Асамоа - Хасан од Гана, Жоакин Селгас Гитерез од Шпанија и Паскал Санц од Франција. Единствен кандидат кој не беше избран беше Донг Јул Јеонг од Јужна Кореја.

*Приредил Николче Велјановски*

## ВОДАЧ НИЗ НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

*Приредила Ленче Андоновска  
виш библиотекар*

Националната установа - Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски“ Битола е современа културна институција со книжен фонд од околу 500.000 книги и бројни списанија и со тенденција на постојано зголемување.

Денес, Библиотеката се стреми да стане вистинска виртуелна библиотека, да навлезе во сè повисок степен на задоволување на научно-истражувачките и образовните потреби на крајниот корисник, без тој да се грижи од каде и како пристигнала бараната информација, што е возможно само со натамошен развој на современото автоматизирано библиотечно работење.

Со појавата на компјутерите и Интернетот се сметаше дека во догледно време печатените медиуми како што се весниците, часописите, списанијата ќе бидат потполно заменети и ќе станат далечно минато, исто така се сметаше и за книгите, денес книгата не ја намалува својата популарност кај читателите. Напротив, книгата станува сè повеќе и повеќе популарна. Магијата на пишаниот збор трае

со векови. Денешната стандардна форма на книгата каква што човекот ја знае во последните децении не ја изгубила својата привлечност за него.

Во своето 62 -годишно постоење Библиотеката за прв пат издава Водач кој ќе им послужи на сите корисници во градот, Р. Македонија и пошироко.

Водачот низ НУУБ „Св. Кли-

мент Охридски“ - Битола е современо обликуван со педесетина страници и повеќе слики во колор не е класична форма на книга. Тој расветлува повеќе сегменти од формирањето на Библиотеката до денес. Во него се опфатени, нејзината трансформација во современ информативен библиотечен центар, со своите професионални стручни сектори, својата издавач-



ка дејност, редовните активности преку организирање на меѓународни средби, средби, промоции, предавања, изложби, како и саеми-те во помал и во поголем обем.

Целта на овој водач, насловен како „Водач низ НУУБ „Св. Кли-

мент Охридски“ - Битола, е да послужи за популаризација и за маркетинг на работата на Библиотека и услугите кои им ги дава на своите. Долго време лебдеше овој проект во етерот, но беше само прашање на време, односно, кога,

како и кој ќе ја оствари оваа идеја од големо значење во модернизирањето на библиотечната работа.

Благодарение на Министерството за култура на РМ овој проект е реализиран на општо задоволство на сите нас.

## Кон изложбата „Ракописи од роднокрајни автори“



Приредила, Светлана Талеска

На 25 јуни, во просториите на Библиотека се отвори изложбата „Ракописи од роднокрајни автори“. Изложбата беше во рамките на битолскиот летен фестивал „Бит - фест 2007“, во кој Библиотека оваа година зеде активно учество со неколку свои постановки, со што го потврдува своето место и значењето кое го има во културниот живот во Битола.

Битола е град со богата културна традиција, а битолчани луѓе со изграден вкус и критериум, луѓе кои знаат да го почувствуваат и почитуваат убавото. Град со многу долга традиција на пишаниот збор, ракописното наследство и врвното библиотекарство.

Според едно старо турско предание, битолските цркви и манастири отсекогаш биле ризница на скапоцените ракописи, некои дури и со потписите од најстарите високодостојници на христијанската црква. Таа традиција на чување на

ракописи во Библиотека опстојува и се негува и денес. Ракописите од роднокрајните автори со големо внимание се чуваат во Роднокрајниот оддел во библиотеката. Токму затоа, оваа изложба на ракописите од роднокрајните автори, која е прва ваква изложба во нашата библиотека, претставуваше ретка можност за битолската читателска публика да ги види делата од битолските роднокрајни автори во едно поинакво издание - процесот на создавање.

Книгата и читањето во Битола секогаш имале свои љубители. Мајсториите на пишаниот збор отсекогаш биле на цена и со незапир-

ливо внимание се очекувало и се очекува појавувањето на секое ново литературно дело. Тоа понатаму се следи со високо изграден вкус, критериум, знаење, и без исклучок, постојано наоѓа свој одзив кај вљубениците во пишаниот збор.

Одржувањето на промоции, изложби, претставување на авторите се дел од секојдневното работење на Библиотека. Но, она што овојпат внесе свежина и оригиналност и кон што посебно го насочивме вниманието на читателите и посетителите на изложбата, беа оригиналните ракописи од битолските автори. Авторите се сложија, несребнично ги подарија и



ги отворија пред очите на јавноста нивните бележници, нотеси, тетратки, листови хартија на кои ја отворале својата душа во текот на творењето.

За момент читателската публика како да присуствуваше на еден запрен дел од времето, моментот на создавање, размисла, двоумење кој збор да се одбере, која нишка да се вплете за да се задоволи уметничкиот импулс. Присутните на изложбата како да беа сведоци на една интелектуална продукција, сведоци на творечкиот миг кога мислата се излева на хартија, добива своја форма и реално чувство, кое понатаму се мултиплицира и се споделува со бројните читатели.

На изложбата беа застапени 12 роднокрајни автори: Владимир Костов, Радован П. Цветковски, Цане Здравковски, Никола Кочовски, Јован Боцевски, Добре Тодоровски, Доне Пановски, Ѓорѓи Прчков, Ѓорѓи Димовски - Цолев, Богоја Таневски, Ванчо Николески (ракописи подарени во 1969 г.) и Филип Каваев (ракописи подарени на библиотеката на 01.11.1966 г. со посебна посвета на секој ракопис - „На Матичната библиотека,



Климент Охридски“ во Битола за чување во катчето „Што дале битолчани“.

Тоа се автори кои создаваат еден широк, разновиден, но истовремено толку препознатлив авторски опус издигнат на ниво на литературни средини кои имаат многу подолга литературна традиција од нашата. Тоа се автори кои постојано и незапирливо придонесуваат за збогатување на литературниот

живот во градот и пошироко.

Изложбата ја отвори писателот Ѓорѓи Прчков кој се осврна токму на тие моменти на творечки импулс, на мотивите, инспирацијата и сè она што авторите го чувствуваат додека создаваат.

Оваа ретка и несекојдневна изложба предизвика голем интерес и најде свој одзив кај љубителите на пишаниот збор.

## 34. СОБРАНИЕ НА МАКЕДОНСКОТО БИБЛИОТЕКАРСКО ДРУШТВО

*Приредила Благоица Илијоска*

Редовното Собрание на Библиотекарското друштво на Македонија, 34-то по ред, се одржа на 20 јуни во Прилеп, градот на културата - 2007 година. Собранието се одржа во ЈОУ Градска библиотека „Борка Талески“ на кое присуствуваа околу 100-тина членови, претставници на библиотеките од Р. Македонија, претставници од Министрството за култура, Локална-

та самоуправа - Прилеп и Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола. Собранието го отвори и присутните гости ги поздрави в.д. директорот на Библиотеката Благоица Илијоска, посакувајќи му успешна работа и искажувајќи задоволство што оваа година Собранието се одржува во Прилеп, истовремено запознавајќи ги со дејноста и активностите на културните

манifestации што се одржуваат во Прилеп и сè она што го збогатува културниот живот на граѓаните. За прилепските обележја и знаменитости на градот, беше презентираан видео-материјал.

Во работното претседателство на Собранието учествуваа: Сузана Котовчевска - претседател, Кирил Ангелов, Наде Караџоска и Благоица Илијоска. Работниот дел започ-

на со излагањето на претседателот на БДМ, која зборуваше за реализираните активности и постигнувања на Друштвото и со предлог програмите и активностите што се планираат. Следеше и излагањето на Благој Николов, на тема: „Зошто на РМ ѝ е потребен национален библиотечен систем?“ Во дискусијата зедоа учество повеќе претставници од библиотеките, но општ

заклучок беше дека јавните библиотеки немаат доволно технолошки и кадровски капацитет за несметано функционирање на COBISS - програмската поддршка. Библиотеките пак што функционираат во склоп на Домовите за култура, се во уште полоша состојба.

Собранието донесе заклучок да се упати допис до Министерството за култура со барање за вработу-

вање на стручни кадри - информатичари за одржување на компјутерската опрема како и да се направат напори и помалите библиотеки да се вклучат во COBISS - програмата. Гостите ја посетија Изложбата на слики во Галеријата на Домот на културата „Марко Цепенков“, Прилеп.

## СРЕДБА НА БИТОЛСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ОД МАКЕДОНИЈА



Приредил, Николче Вељановски  
библиотекар советник

Втората роднокрајна средба на битолски писатели од Македонија повторно ги донесе маѓесниците на зборот во Библиотеката во Битола, која беше по втор пат домаќин на 22 и 23 мај оваа година.

Претставувањето на роднокрајните автори пред читателската публика, се одржа во вторникот на 22 мај, со почеток во 12 часот. Од вкупно 17 автори кои доставија свои текстови (3-5 страници) за Тркалезната маса која се одржа наредниот ден на 23 мај), четворица беа оправдано отсутни. Пред авторите да излезат и да прочитаат по еден извадок од своите дела, гостите ги поздрави директорот, а јас како организатор на средбата ги повикав сите присутни да станат и со едноминутно молчење да му оддадеме почит на неодамна починатиот писател и еден од ос-

новоположниците на македонската книжевност академик Петре М. Андреевски. По тој повод д-р Вера Стојчевска Антиќ прочита дел од подготвениот материјал, по овој повод, за својот покоен другар и колега.

Вториот ден со почеток во 10 часот се одржа Тркалезната маса на тема: „Авторот за спецификите во своето творештво“. На неа присуствуваа 15 автори, а Петре Шипинкарски и Јозо Т. Бошков-

ски беа отсутни. Како медијатор на средбата прочитав краток поздравен текст за да се потсетиме на Првата роднокрајна средба: Голема е честа за НУУБ - Битола, за градот Битола и за мене како раководител на Втората роднокрајна средба. Ме радува тоа што повторно ве гледам во Библиотеката, на ова исто место, во ова наше и ваше роднокрајно катче. Навистина, правиме напори оваа Роднокрајна средба да стане и традиционална средба. Сепак оваа







Средба е еден мал историски настан, голем за нашата Библиотека и за градот Битола. Сметам дека еден ден ќе влезе и во литературната историја на Македонија. За жал денес не е меѓу нас академик Петре М. Андреевски. Тој на првата средба, и покрај неговото криво здравје, направи напор и дојде токму само за Тркалезната маса да го прочита текстот за „силата на Зборот кој го надживува човекот“

и си замина, за потоа да си замине од овој свет и од Македонија и од нас на кој тој толку многу ни остави. Јозо Т. Бошковски испрати текст, повторно заради лошото здравје не беше во можност да дојди. Исто така, Петко Шипинкаровски испрати писмо во кое вели дека заради семејните обврски жали што не можеше да дојди, а текстот го добивме.

Како организатор на оваа Род-

нокрајна средба Библиотека се радува кога секој од нас сериозно си ја сфати својата улога и важноста на оваа Средба. Се надевам дека кон вас како автори не поставуваме некои големи задачи затоа што секогаш настојуваме тие 3-5 страници да бидат за вас и за вашата инспирација и творештво. Не бараме тоа да биде никаква посебна позитивна или негативна критика за вас и вашето творештво. Ние ги бараме вашите лични чувства во поглед на самите вас и настани кои само вие ги знаете во контактите со себе, читателите и вашето пишување. Односно се обидуваме да извлечеме од вас што е она што ве преокупира во вашето творештво и зошто тоа го правите. Што се однесува за темата, се обидов да се консултирам со неколкумина од вас и кога добив зелено светло ви ја пративме со покана. За пропозициите знаете, вашите текстови кои се од 3-5 страни треба да ги изнесете во време од околу 10 минути“.

вам на хартија веќе обмислената песна „Галеб“, посакав да му го изрецитирам на Петрета најомилениот афоризам од Џон Дон, од штотуку прочитаниот роман на Хемингвеј „За кого бијат камбаните“. Петре спокојно ја слушаше во мирот на синилото мојата егзалтација, која ми прилегна оттогаш до денес: „Ниеден Човек не е Остров, сам по себе Целина; секој Човек е дел од Континентот, дел од Земјата; ако морето однесе Грутка земја Европа е помала, како да однесла некој рид, Посед на пријателите или твој сопствен; смртта на секој Човек ме намалува мене, бидејќи јас сум опфатен од Човештвото. И затоа не прашувај за кого бијат камбаните; тие бијат за Тебе!“ Петре се замисли и рече: „Премногу вистинита и човечна!“

## Вера Стојчевска-Антиќ

### ПЕТРЕ М. АНДРЕЕВСКИ- ПИСАТЕЛОТ СО ИСПРАВЕНА КИЧМА И СТАМЕНИТ ОД

Помнам, бевме заедно со Петре во Охрид, на литературно читање, ученици од Битолската гимназија. И сите посакавме да се најдеме среде синилото на Охридското Езеро, во мал чун, застарен, охридски, (колку ми е драга таа љубоморно чувана фотографија, ние сите во малиот чун). Поетски расположени, полни со вистинска радост што се најдовме меѓу галебите, притаено секој во себе ги доживуваме чувствително охридските временски отчукувања, со трепет да не нè одминат. Тогаш сите ја знаевме наизуст



песната „Дојди во Охрид“ од младиот поет Гане Тодоровски. Пред да ја ста-

вам на хартија веќе обмислената песна „Галеб“, посакав да му го изрецитирам на Петрета најомилениот афоризам од Џон Дон, од штотуку прочитаниот роман на Хемингвеј „За кого бијат камбаните“. Петре спокојно ја слушаше во мирот на синилото мојата егзалтација, која ми прилегна оттогаш до денес: „Ниеден Човек не е Остров, сам по себе Целина; секој Човек е дел од Континентот, дел од Земјата; ако морето однесе Грутка земја Европа е помала, како да однесла некој рид, Посед на пријателите или твој сопствен; смртта на секој Човек ме намалува мене, бидејќи јас сум опфатен од Човештвото. И затоа не прашувај за кого бијат камбаните; тие бијат за Тебе!“ Петре се замисли и рече: „Премногу вистинита и човечна!“

## Димитар Башевски

### АВТОРОТ ЗА СПЕЦИФИКИТЕ НА СВОЕТО ТВОРЕШТВО

За тематската страна на делата пак, Иако и таа не е неважна и е една специфика на творештвото на авторот, сепак е полесно да се разговара, тука помалку е инволвирано вреднувањето. На таа точка се водеше ланскиот



разговор овде кога зборувавме за родното место како универзален топос во литературата. Но кога се работи за спецификите, тука сепак најмногу доаѓаат во вид прашања кои се најблиску до формата, односно до самата уметност. ... Кога седнувам во својата „творечка лабораторија“, она што многу често најпрвин го гледам, е слика во некоја перспектива. Таа слика потоа се приближува и се исполнува со поединости. Дури и кога најпрвин ќе „видам“ идеја, таа идеја се стреми веднаш да се отелотвори во слика, да се конкретизира и да се лоцира во времето. Тоа е, по малку, халуцинантна состојба. Потоа почнува да тече раскажувањето, се движат луѓето, говорат, плачат, се радуваат. Сето тоа во целосната тишина на приказната.

## Јован Боцевски

### АВТОРОТ ЗА СПЕЦИФИКИТЕ ВО СВОЕТО ТВОРЕШТВО

Кога дојдов во допир со повеќе весници и списанија што излегуваа кај



нас во Републиката, и кога се сретнав со поголем број на наши истакнати поети и писатели, и кога видов каде се тие, а каде сум јас, интересно е тоа што неколку денови размислував за моето творештво, најпосле се одлучив. А што беше тоа што навистина се одлучив, дали тоа беше позитивно или негативно за мене и за моето творештво сеуште не сум сигурен дали тоа што го направив беше позитивен чекор, но го направив. Кога ги уништував сите песни и раскази што ги пишував плачев но морав. Затоа видов се она што до тогаш јас сум го пишувал како ученик во основно, а и во почетокот на средното образование према она што се печатеше и се објавуваше од нашите автори, сватив дека тие мои почетнички творби никој не би се одлучил да ги печати во весниците или списанијата. Затоа решив се она што сум го напишал, а реков дека во почетокот бев под силно влијание на Кочо Рацин, го уништив. Во разгорената соба кога ги фрлав тетратките со сè она што сум го пишувал гледав како огнот љубоморно ги голташе страниците и сè она што беше напишано во него.

## Петре Димовски

### РИТАМОТ НА МОЈОТ ЖИВОТ ШТО СЕ ВНЕСУВА ВО ДЕЛОТО

Специфично за моето творештво е што со него не сум врзан за еден крај, за една област, ни за едно тематско подрачје. Секако тоа е поради моето живеење во повеќе места и работење во повеќе дејности.

Уште од второ одделение, кога ја

напишав првата песничка, во мене се всели сонот да станам писател. И токму таа идеја останува определба од каде тргнуваат сите мои патишта на животот. Човекот во мене го прилагодував на писателот од иднината. Така, низ животот минував специфична „обука“, подредена на потребите на писателот. По тие патишта сум минал тежини до граница на издржливост: глад, студ, болка, гнев, револт – и задоволство кога ќе се совладале тешкотиите. Спецификите во моето творештво, по мое мислење и искуство се создаваат од животот низ кој минувам и начинот на кој го прифаќам. Писателот пишува биографски и тогаш кога не внесува фактографска поткрепа во делата од својата биографија. И кога раскажува за доблесното и деструк-



тивното, пак до најголем израз доаѓа автобиографското на сфаќањата во определбата за и против, колку едното е благородно а другото разорно.

## Цане Здравковски

### НЕКОИ СПЕЦИФИКИ НА МОЕТО ПРОЗНО ТВОРЕШТВО

Моето севкупно прозно творештво, односно романите и расказите можат да се поделат на следните три тематски подрачја: минатото на Битола и Битолско, односно поширокиот географски регион, потоа раслојувањето на современото македонско или поконкретно пелагонско село и преселбата на луѓето од селото кон градовите, но и во прекуокеанските земји, со



посебно акцентирање на нивната немоќ да се вклопат во новите животни средини. ... Моето прозно творештво пред читателот не поставува никакви загатки, ниту пак се обидува да поставува нерешливи проблеми. Едноставно, тоа е напишано така како што сум ја доживеал и почувствувал инспиративноста на обработените содржини. Затоа мошне битна одлика на моето раскажување е спонтаноста на изразот, бујатоста на лексиката, широката комуникативност со читателот, желбата да се допре до неговите секавања, доживувања, чувствувања. ...

### Владимир Костов

#### ТРАКТАТ ЗА ТРАКТАТИТЕ ВО „УЧИТЕЛОТ„

На почетокот ќе го кажам она што и во други прилики сум го кажувал, бездруго зашто е во чуж со поетиката на моите обиди во литературата. Имено, (цитирам): „Има вистина во тоа што уште старите Грци го тврделе дека поетот не ја сфаќа смислата на своите зборови, дека тој е инструмент во рацете на музите“. ... Учителот со едноставни зборови ги подучува своите ученици како да полетаат од овој свет, во кој доминира злото, злобата, егоизмот, пакоста, конформизмот, карриеризмот, суетата, развратот? Сите тие пороци кои ги среќаваме на секој чекор, го туркаат човекот во бездната на неговото морално, извртено живеење и затоа единственото решение учителот го гледа во својата проповед: „Да ја исчистиме 'рѓата од која не ни

се гледа човечкото лице! Учителот е, всушност, новиот Проповедник, Проповедникот на XX век“. ... Кон сето погоре изнесено, од моја страна ќе кажам дека, пишувајќи го „Учителот“ имав чувство дека минувам низ стихија или, поточно, ураган како да помина низ мене, пустошејќи го мојот авторски персоналитет“. ... „Учителот“ како литературна творба, без оглед на



неговите 600 страници трактати, е, сепак, една приказка...

### Никола Кочовски

#### АКТУЕЛНОСТА И БЕЗ ДА МИСЛАМ, СИ ДОАЃА

Наместо давање наменски напишана себеанализа како творец, за темата на собиров, ќе прочитам извесен избор од она што сум го запишал во мојот личен дневник што веќе деценија и пол го водам како вид творечка биографија, и се надевам дека со тоа поцелисходно ќе одговорам на својата задача овде. Секако, тука ќе биде проговорено за само нешто од тие карактерности, што може да ги има еден авторов опус. Јас би го употребил, сепак, терминот, не: „спецификите“ како што ни беше најавено со поканите, туку некои признаци на моето творештво.

1. декември 1998 год. (мој роден ден)

Некогаш можеби некој ќе озаглави оглед: „Никола Кочовски или едни



мрачни тонови во македонската литература“.

И најмрачно кога се пишува, тоа е – жед за светлина. Тоа е копнеење по светлината, љубов за светлина онаква каква што во срцето како желба се носи, како верување дека еден ден ќе светне. Сликањето на мрачност – тоа е верување во светлина каква што во срцето ја г л е д а, ја чувствува човек. И при тоа дури, не е, значи, човек најизгубен во апсолутна непросирност. Не. Напротив. Тоа е во име на светлината.

Па, според тоа, не е ли и таквата слика оптимизам?

### Панде Манојлов

#### ДРУГ ЗА ТЕБЕ ДА ЗНАЕ...

Ја напишав песната со наслов „Палестина“ и истата беше објавена на страниците на весникот „Нова Македонија“ во бројот од 26 септември 1982 година. Меѓу другите во песната беа и овие стихови:

„Во тишината на пустината  
Опстојува коренот  
Во тишината на пустината

Како одвлечена вода  
Смртта кон изгрев не носи  
Како одвлечена вода.“

Ја објавив песната, тагувајќи за Палестина и Палестинците, притоа споделувајќи ја нивната судбина со онаа на моите претци доселени во селото Породин од егјскиот дел на Македонија. Знаев дека со објавувањето на песната, со нејзиното објавување не е повеќе моја, не е дел од листовите од



моите тетратки полни со песни, туку дека е и на други, дека ќе се најде некој кој ќе ја прочита. Но, не сонував, ниту на крај памет ми паѓаше како на поетот, кој, ете, живее во Битола, во провинција, дека таа песна ќе стигне до Палестина, дека ќе биде препеана на арапски јазик во многу арапски држави, објавена во повеќе антологии и отпечатена во 28 весници и најново, во август 2006 година рецитирана на Радио Монте Карло во емисија на арапски јазик со напомена дека е една од најубавите песни посветени на Палестина, и, речиси толку популарна како да станува збор за химна на еден народ.

До јануари месец 2007 година, што значи цел четврт век, не знаев ништо за судбината на оваа моја творба.

### Гордана Михаилова Бошнакоска

#### ОД ДРУГАТА СТРАНА НА ОГЛЕДАЛОТО

Да откријам, зошто го сакам мирисот на тукушто паднат дожд“ е, прашање што се крие, од една друга страна на сознанието. Треба да истражувам:

прво - за дождот  
второ - за облаците  
трето - за земјата и  
четврто - некои нови, непознати и непредвидени сознанија.

За многумина, па и за мене, мирисната трага која ја остава дождот, од кога ќе падне на сува површина, или

на земја е пријатен и знае да делува опуштувачки. Изворот на тој мирис е ПЕТРИКОР, масло кое го произведуваат билките и кое се апсорбира во капките од тлото, каде што паѓа. Откако дождот ќе падне, на топлото суво тло, тој во поголем дел испарува, а притоа со водената пара се ослободува и мирисот на маслото, кое толку благотворно влијае на сетилата“.Овие податоци доаѓаат преку едно неочекувано и ненадејно соопштение, кое навлегува во неоткриените илузии за дождот, за облаците, за земјата, за океаните и другите фактори на еден



возбудлив осет, кој бара некоја друга разрешница, во некој иден,возможен текст.

### Ѓорѓија Најдоски

#### ВО ПРЕДВОРЈЕТО НА ИСТОРИСКИОТ ПРЕДИЗВИК

Ако животот, во најширока смисла на зборот, е содржина на литературата, тогаш смислата на литературата е да го продолжи и одржи тој живот во трајноста на зборот. Тоа би значело до онаа трајност колку што се денес, на пример, житејските вредности во македонската усна и писмена традиција. Таа едноставност на единство меѓу животот и литературата во суштина е неоспорен квалитет кој не ќе може да опстои еден без друг, како што не може мислата без зборот, гласот без финемата (знакот), меѓусебно анимирајќи се во конкретна функционална



вредност. Тоа се оние патишта од животот кои се отсликуваат во творештвото и кои паралелно се создаваат и го чинат маршот како национален поход. Се разбира, за таа цел се потребни, покрај мотивот за патување, да се има и одреден багаж - енергија (како агенс) и фиксирана цел до која треба да се стигне без некое лунсање и, над сè, творечки предиспозиции на исцрпувачкиот животен пат и - патувањето.

### Христо Петрески

#### НАРЦИС ПРЕД СВОЕТО ОГЛЕДАЛО

Да говори авторот за спецификите во своето творештво, или за самото творештво воопшто, тоа значи, веднаш да кажеме, да биде пристрасен и



да не биде сосема објективен. Тоа е исто како кога наутро ќе застанете пред своето огледало (како Кралицата од „Снежана,“) и самиот на себеси ќе си речете: „Леле, ама сум убав!“. Но, ако малку повеќе и подлабоко (читајте: потемелно) се загледате во сопствениот лик во своето огледало, сепак ќе забележите брчки, бразди и други навидум невидливи нешта, кои ќе ви го расипат првичниот позитивен впечаток и вие одеднаш ќе се загрижите, зашто за миг ќе помислите дека гледате друг човек!

### Горјан Петревски

#### А И ТИ СИ, НО ТУКА ТИ Е УСПЕХОТ

Е, сега, откако сме го напишале, условно, романот и под претпоставка тој да доживеал успех кај читателите, се поставува прашањето што е тоа со кое сме ја освоиле публиката? Пред што „паднала“, та да ни го посвети времето и да се занимава со нас!?



Уште од почетокот кога почнав да се пројавувам со првите раскази, а подоцна и со романи, оние што ме анализираа - критиката и читателите, за моето творештво, преку објавувани текстови во весници и списанија или искажување на промоции, се сложуваа дека основна карактеристика ми е она што се нарекува - лирско и чисто во прозата. Имаат право. Држам и са-

миот до оваа основна карактеристика со која ме препознаваат, а зошто да не - и вреднуваат. Се разбира, тоа ми е определба без која не би можел да се изјаснам онака како што сум посакувал, но само во расказите и романите наменети, условно, за младите, за тинејџерите. Поинаку и не би можел да пишувам, затоа што, кај таа возраст, постои строга линија која не смее да се пречекори, зашто со еден непромислен потез може сè да се урне, да се уништи градбата што е создавана.

### Ванчо Полазаревски

#### Куса расправија со самиот себе си

#### - ЕТЕ, ПИШУВАМ, РАЗГОВАРАМ СО СЕБЕ СИ

На компјутерскиот екран се појавува нова реченица. Мојот обид да биде што е можно покуска, а сепак речита е како некоја искубана кокошка. Можеби некој друг ќе има поинакво мислење, можеби... Ја гледам и се смеам. Што сега со неа, една нова, најнова, гланц ако воопшто може така да се каже, реченица напишана со мноооооу страст? Што со неа? Па и да ја пуштам некаде по светските електронските патиишта, па дури и тоа? Кај нас таа реченица не ја очекува баш некоја голема иднина. Среќни се и пресреќни автори на реченици што ќе бидат прочитани... Од кого. Од една рака чудаци, читачи. Па што?



### Ѓорѓи Прчков

#### АВТОРОТ ЗА СПЕЦИФИКИТЕ ВО СВОЕТО ТВОРЕШТВО

Да се пишува за возрасни пред сè, според мое мислење неизоставно прозаистот има потреба да го прочита делото на Ерик Фром „Анато-



мија на човековата деструктивност“. А зошто препорачувам да се прочита токму ова дело, од едноставна причина, Фром ликовите за кои пишува ни ги предава со сите нивни можни и неможни изопачености, всушност ни ги предава доследно какви што биле, без хиперболизирање, анализирајќи ги тие ликови прозаистот доаѓа до сознание каков сè може да биде човекот. Од деструктивен, изопачен до таа мера што зачудува, всушност според мене мерка нема, дури излегува и неверојатно. Фром, ликовите, како што реков предавајќи ги реално, исклучиво со нивните настраности, покажува дека возможното излегува невозможно и обратно невозможното возможно. ...Анализирајќи ја необичноста како доминантна специфика во моето творештво не би сакал да не кажам и некој збор за останатите специфики. Литературата, за која самиот си изнесувам мислење, сметам дека треба да биде докрај отворена и чесна, со вистината напред да чекори. До крајни граници можеби и сум груб не штедам никого, не ги штедам главните ликови, ако се огрешат во животот ако излезат пакозции, зулумции не ги штедам ниту пријателите, роднините, макар ми излегле и најблиски.



### Добре Тодоровски

#### ИЗВОРНИОТ ГОВОР ВО ЛИТЕРАТУРАТА

Во мноштвото обработени теми, во зависност од времето во кое живее и твори, секој автор во неговите дела остава трага на препознатливост, како и начинот на опишување или опејување на тематската содржина... Уште во самиот почеток од моето прозно творештво, чувствував потреба од запишување на настани во кои главниот јунак ќе биде обичниот човек, со сите негови фолклорни карактеристики, како начин со кој ќе го одбележат како посебност, различен по мислата и сваќањето на животниот пат од другите околу него... Овде би сакал како посебност да ја издвојам и подвлечам наративната моќ за искажување на хуморот и сатирата, својствени за нашите простори. Тоа ми дава поттик за натамошни пребарувања, на теренот на битолскиот и демирхисарскиот простор, по неоткриени, незабележани раскази, судбински врзани за човекот.

### Вера Стојчевска - Антиќ

#### КОН ПАТОПИСНАТА ЛИТЕРАТУРА

Минатата година излезе мојата шеста книга патописи. Во случајов сакам да ги појаснам само моите побуди за авторството на истите. Главната причина да се осврнам кон патописите беше мојата идеја да останат забележани сите научни средби за македо-

нистика во светот, бидејќи по многу години извештаите за нив стануваат беспредметни, зашто нема да се најдат во ниту една библиотека. Притоа, за да не бидат само извештаи од науката, интересен за одреден број консуматори, јас во нив ги вметнувам и интересните средби со разновидни личности, настани. Во секој случај, во нив доминираат три дела: научните средби во светот, интервјуа со знаменити слависти - македонисти од целиот свет, а третиот дел, мислам најинтересниот за читателите, се кратки реалистички цртици поврзани со времепловот на патописот од минатото и сегашноста.

### Јозо Т. Бошковски

#### ИЗБОРОТ НА ТЕМАТА Е ИЗБОРОТ НА ПАТОТ

Јас произлегувам од Семејна лоза со долга литературна традиција на народни раскажувачи. ...Јас, се однесувам како Полихистор (под I)... Почнав со суптилна лирика, зимата во 1947 година ...Потоа, се зафатив со рефлексивна и драмска поезија, со проза, есеистика, книжевна и ликовна критика и со философија... Како ученик во Учителската школа, во Битола, сериозно се зафатив со организирање на литературната активност и со пишување на „Македонската трагедија„ - (фантасмагорија - стихијопеја, по примерот на Горски венец од Његош, која ја завршив дури во Скопје, во 1956

година, кога ја објавив како издание на авторот, бидејќи во тоа време беше тешко да се протнат такви творби на државна врата... Моите успеси, беа и сè уште се замаглени = по инерција, но моето творештво, во највисокиот врв на Европа, каде ја добив првата Европска награда за поезија, во 1980 година, на Анонимен Конкурс на Европската Академија за литература, наука и уметност, со централно седиште во Неапол, Италија - под покровителство на Европската заедница.

### Петко Шипинкаровски

#### РОДНОКРАЈНИТЕ МЕЃИ, РАСПАТИЈА, ГРАНИЦИ, ОГНИШТА, МОЈА ИНСПИРАЦИЈА

Детските мигови приковани во меморијата на писателот, битијата ткаени низ ледините и ледени паатишта, уката и надградбата, сè е нишка водилка - инспирација во сезнајното градиво и градба на фабулата за откоп од растоката кон изворот и напојот - моќ за заезерување на спомените, аманетите, семејните пораки, обичаите, традициите навиките... Не така ретко, роднокрајното огниште на семејниот спотнат оган, на меѓинците и поседот и незаборавните дружби, згоди-незгоди, веселите мигови, тагата и тажачките се вртат како сенки во зајднината до изгрејзората - и певниз лириката...



## СРЕДБА СО ДРАГИ МИХАЈЛОВСКИ

### Роден сте во Битола, а целата кариера ја градите во Скопје?

Роден сум на 16 октомври 1951 година во Битола. Имавме куќа кај некогашниот железен мост на реката Курдерес, на Солунска улица. Се преселивме на Ушици. Основно училиште завршив во „Гоце Делчев“, потоа Гимназија. Од осумнаесет години сум надвор од Битола. Тогаш се запишав на Филолошки факултет, група Англиски јазик и литература. Од 1976 година работев во библиотеката на катедрата за Англиски јазик, а после десетина години, можеби 1987 година, откако магистрирав, останав асистент. Темата беше компаративна, Книжевниот лик на Скендербеј кај Прличев и во делата на англиски јазик. После толку време излезе и романот „Скендербеј“, а еден дел од магистратурата е ставен во последниот дел на романот. Работев како асистент по англиска книжевност и теорија и практика на преведување. Кога докторирав некаде 1997 или 1998 година бев избран за доцент, веднаш ми беше даден предмет Теорија и практика на преведување и тој предмет го држам и ден денес за сите групи на филолошки факултет кои имаат преведувачка насока. Практиката посебно ја работам, а посебно теоријата на преведување и толкување, со студентите од Англиски јазик, Бев избран и за вонреден професор, работам во преведувачка насока. Имаме посебна катедра за ПИТ - преведување и толкување.

### Кога започнавте со пишување?

Во 1981 година ми беше првата збирка на раскази „Речни улишта“. И последниот мој роман е битолски роман зашто повеќе работите се случуваат тука, а тоа е коментар на современоста. Темата е историска, бидејќи лајтмотивот е Скендербеј и некој ќе помисли дека сум напи-



шал историски роман. Ликот на Скендербеј излегува на површина. Врзани се овие современи ликови со Битола. Јас никогаш не сум ја напуштил Битола. Првиот роман ми беше „Пророкот од Дискантрија“ беше промовиран во Завод Музеј и Галерија во Битола. Во Библиотека-та го промовиравме вториот мој роман „Смртта на Дијакот“ 2002 или 2003 година. Две промоции сум имал во Битола и оваа е трета, условно кажано.

### Што имате преведувано најмногу?

Имам преведувано некои современи автори, само како рутина, а Шекспир ми е најголем предизвик. Денешните автори ги работам рутински. Единаесет се веќе објавени, а ги имам преведено петнаесет, ги чекам да ги објавам и сите 154 сонети на Шекспир што не беше споменато во рецензијата на д-р Златко Жоглев. Ги имам објавено паралелно и на македонски и на англиски.

### Од Шекспировите драми која ви е најдрага?

Сите ама најмногу ја сакам „Веселите жени виндзорски“ затоа што е проза.

### Дали некој друг автор надвор од англиските автори ве инспирира?

Како не. Руските писатели ги читам. Еден Шукшин Василиј на пример кој беше и режисер, беше втор Чехов кој направи пресврт во расказот. Не е повеќе меѓу живите. Го обожавам Чехов затоа што е цар за кратките раскази. Меѓу американските автори не сум сретнал „short story practitioner“, тие што пишуваат кратки раскази како што Карвер, се заљубуваат во Чехов, ама и јас сум заљубен во него. Секогаш ми бил урнек. Од поблиските Андриќ ми е меѓу најомилените, стварно, не сум го читал само, туку сум го читал во суштина.

### Што ве ограничува, а што ве прави слободен?

Сè помалку работи ме ограничуваат, а тоа е добро. Колку повеќе работиш со текот на животот влегуваш повеќе во работата, но таа те ослободува, се помалку имаш обзира, величини и предрасуди што можат да те ограничат. Во креативна смисла сè повеќе сум слободен. Во политичка смисла го демонтирав цајканот од главата одамна. На времето имавме монтирани мали цајканчиња, стално викаа како

„немој ова, немој она, ама така не се создава. Ако пишуваш и имаш цајкан во главата, ти не си писател, ти си лош политичар, епигон на некој политичар.

### Дали работата ви помага во пишувањето?

Како не. Многу е напорно, но многу е корисно. Честопати идеите што ги имаш ги дорасчистуваш.

### Контактирате ли со колеги?

Колеги има, но може и со студентите да поставиш една тема и да расчистиш. Тоа е единствена работа за која си платен, а си платен за да се образоваш. Те плаќаат за да работиш на себе.

### Зошто одбравте токму Англиски јазик?

Дотогаш се учеше само француски и руски јазик и јас бев во првата генерација што учеше англиски јазик. Така се погодив. Ми рекоа ти си во англиски клас и си работел во англиски клас.

### Член сте на Организацијата за мир во Вашингтон?

Имаше околу 300 писатели од цел свет - Здружение на писатели кое еднател се собра во 1998 во Вашингтон, ме побараа, ме поканија во Вашин-

гтон. Се дружевме десетина дена и се потпишавме дека сме членови. Ја имам и членската книшка. Оттогаш не сум бил повторно.

### Дали сте во контакт со Горан Стефановски?

Ние сме многу блиски, можеби малку се гледаме, но контактираме постојано скоро секој втор ден. По е-маил се допишуваме. Му преведуваме една драма Хотел Европа, заедно со студентите.

### Дали сте прв пат во комисија за Издавачка дејност?

Втор пат. Еднаш бев член, сега сум претседател.

### Дали сте задоволен?

Не сум многу среќен. Беа во густо. Ме замолија да ја свршам работата како што треба. Ја прифатив работата како и секоја работа, ја завршив и си одам.

Договорот е за една година, но не верувам дека ќе останам понатаму. Тоа е работа која ме фрустрира, постојано има притисоци.

### Каде се наоѓате најповеќе, во прозата или поезијата?

Во прозата. Во романот, а и во расказот зашто многу го сакам кога. Последниот роман не е класи-

чен роман, тој е растурен роман во постмодерна форма, раскази кои се собрани со еден ист лајтмотив, а тоа е Скендербеј, ги врзува во целина.

### Што претставува за вас литературата?

Тоа е како една фина мамка, како една риба кога ќе се фати на јадица, ќе завршиш во тавче. На неа играш до крај, или ќе работиш или ќе изгориш.

### На професионален или литературен план дали имате некоја желба што ве води?

Имам желба да бидам релативно здрав, бидејќи имам доста работи. Кога имав 50 години, сега имам 55 доста акумулирав и акумулирам, ама сега имам потреба акумулираното да го кажам. Сега е време на забораване. За да заборавиш треба прво да напишеш. Сакам сите идеи да ги дозавршам да ги кажам. Богатство имам доволно. Повеќе не ми треба. Би било сјајно цел Шекспир да го допреведам во мој превод со мој дух, не знам дали ќе имам нерви и време. Едно преведува Ѓузел, друго Иванка, друго Блаже Конески.

### Дали имате некој посебен правец во пишувањето?

Не, Секој си го формира својот стил и тој се препознава.

### Дали е Чехов вашата инспирација?

Не, тоа е она што е влезено. Тоа помага. Образование. Не ти помага никој ако не пее пилето или ако не си нашол свој пат, мислам дека својот пат сум го нашол. Сега имам намера да ги направам најдобрите дела, ха ха ха.

### Дали сметате дека се прилагодивте во Скопје, колку често доаѓате во Битола?

Кога беа старите живи бев постојано на релација Битола - Скопје,





Потоа куќата викаше, ја поправавме, сега доаѓам поретко.

### Сте добиле награди?

„Стале Попов“ два пати, Рациново признание, „Григор Прличев“ за превод. Ги имам добиено највисоките награди за проза. „Утрински весник“ си е приватна награда.

### Ако сакате да ни кажете нешто за Вашето семејство?

Имам сопруга и две ќерки. Едната е 30 а другата 25 години. Филолози. Едната заврши Филолошки факултет, група Албански јазик,



со втор јазик, англиски, а другата, група Македонски јазик, со втор јазик, албански.

### Што подготвувате во најново време?

Подготвувам нов роман. Тоа е еден класичен роман, но уште не е време да кажам нешто повеќе за него.

*Разговорот го водеше  
Николче Вељановски*



*Приредил, Николче Вељановски  
библиотекар советник*

## ОСВРТ КОН ДЕЛОТО „ВЕШТИЦАТА ОД ПОРТОБЕЛО, ОД ПАУЛО КОЕЛЈО

Многумина од читателите на Пауло Коелјо ќе се запрашаат, што му требаше да пишува дела со над триста страници кога досега и така се прослави со книги не поголеми од сто и педесетина страници. Најверојатно, почувствувал потреба дека треба да напиши вредно дело во кое преку симболика ќе објави дел од неговото знаење за белата магија, односно процесот на самореализацијата, што го добил од неговите учители при својата духовна потрага. Не случајно, во Вештицата од Портобело го споминува и Мирчеа Елијаде, романскиот писател и научник на полето на Источната филозофија и религија, посебно будизмот, окултизмот, магијата и сл. На индиректен начин сака да каже дека ова негово дело има научен карактер, се разбира, за оние кои имаат очи да го прочитаат делото во длабочина на неговата

мисла, спознание и симболика со која изобилува делото како ретко кое друго дело. Местата, настаните и имињата на предметите и на неговите јунаци го покажуваат тоа: отец Џанкарло Фонтана, Атена, или Света Софија, нејзината мајка Лилијана, Херон Рајан итн.

Неговиот главен јунак е женски лик, која е во контакт со Големата Мајка која е „душата, крвта и телото“ на овој свет по кој „газиме“. Денес, на Запад, посебно е развиена потрагата по моќта на Големата Мајка која во себе ја крие тајната на светот и универзумот. По милениуми машка доминација, се враќаме на култот на Големата Мајка. Грците ја викаа Гаија, и митот вели дека таа се родила од хаосот т.е празнината што владеела пред Универзумот. Со неа дошол Ерос, богот на љубовта, и потоа ги создал Морето и Небото. Оттука и

името Атена, на божицата на мудроста која според митот сакала „да живее, да води љубов, да ја покажува својата дарба, да собира луѓе околу себе за да им докаже колку е мудра, но и да ги предизвикува соседите и да го користи најбогохулното во нас и покрај тоа што на нејзината потрага сакала да ѝ даде духовен карактер“. За неа, свет е ритуалот за будење на искрата на Големата Мајка во себе. Тоа го прави меѓу одбрани групи на луѓе при што добива лик на чудак и маѓесница која кај едни предизвикува восхит, а кај други морбидност заради својот „мрачен карактер“.

Но сепак, Коелјо со сета своја наративна способност успева да фрли светлина, онаква каква што ја заслужува Големата Мајка и светот претставен преку театарот во кој глумците т.е. луѓето постојано се „идентификуваат“ со многу ли-

кови, па дури и со женската страна на Господ. Но зошто го прави тоа? Всушност, зошто авторот се одлучил да пишува вака обемно дело? Дали му се смачило од неговата лична потрага - самоспознанието? Или тоа се вредностите кои не можат да бидат препознаени и после илјадници години од градењето на пирамидите, појавата на учењето на Буда, Исус Христос, Мухамед и другите основачи на религии. Затоа, како центар на раѓањето на Атина го зема Лондон, главниот град на Англија, во превод и значење, „Земја на ангели“, а со нагласувањето дека таа знае англиски јазик ни укажува на симболиката која се крие во англиските зборови. Но, за позадината, односно науката која ја вткајува авторот преку симболиката треба да зборуваат самите читатели.

Сепак, авторот се обидува уште еднаш да не потсети за смислата на нашето постоење која ја бараме преку зборот „среќа“ за кој не знаеме да најдеме, ни оддалеку прикладна дефиниција. Ако одговорот го побараме во посакуваната „љубов“, искуствата покажуваат дека ни една „голема љубов“ меѓу двајца не била среќна. Ако зборуваме дека среќата ќе ја најдеме во „мирот“, се поставува прашањето, каде да го најдеме кога ни сонцето ни месечината „не се сложуваат“ меѓу себе.

Оттука, обичниот човек си го поставува прашањето, вели Коелјо, зошто да го ризикувам животот по некаква духовна потрага по Неко-го за кого не сме сигурни, односно не веруваме, дека треба нужно да го откриеме, затоа што ни тој никогаш не се обидел да нè љуби? Тогаш тој се прашува, „зарем ропството е единствениот начин да се најде среќата“, притоа мислејќи на наметнатите и прифатените норми и предрасуди од општествата во кои живееме.

Потрагата на Атина по нејзино-то потекло нè води кон приказната за Големата Мајка која постои вон од постоењето на нејзините родители кои ја посвоиле, а татко ѝ, по кажувањето на нејзината мајка, бил Туѓинец. Така таа научила за класичниот пат на една маѓесница, која преку индивидуалноста, го бара контактот со повисокиот и понискиот свет. Научила како да ја буди искрата на Големата Мајка во



себе. Нејзиниот животот почнал да има смисол.

Значи, Коелјо не се предава во настојувањето на својата читателска публика да ѝ го наметне прашањето за потеклото - потрага по својата лична легенда - Изворот, како што тоа го нарече во својата книга „Алхемичарот“. Тоа, според него, е најфундаменталното прашање за човекот. Кога зборува за „обредите“ на „вештицата од Портобело“, како што ја нарекувале, тој зборува за „пат“ кој постои,

надвор од сите обреди, кој постои во нас сите, тоа е „патот на Мајката“, патот на тајната, на знаењето кое се добива одејќи по него, а тој води до себереализацијата.

Авторот смета дека „знаењето“, или „спознанието“, или пак, „љубовта“ која би можела да му се открие на човекот, откако ќе ја привлече Големата Мајка кон себе, било да е тоа преку духовни учители или воопшто, преку животот, постои, и дека е прашање на време кога луѓето ќе бидат подготвени за неа. Зарем нема смисол да се спознае „каква е љубовта на прогнатите души, се прашува авторот? Оптимистички тврди дека не е возможно енергијата од љубовта да се изгуби, „но еден ден нашите очи ќе се отворат, разните форми на љубов ќе можат дојдат до израз и страдањето ќе исчезне од лицето на земјата“. Сепак Пауло Коелјо се вложил себеси во оваа книга која се претвори во едно ремек-дело, и смета дека може да биде инспирација барем за малкумина за кои е возможна и науката на самореализацијата, во позадина на оваа негова приказна, „полиците и полиците со книги, а знаењето? Дали е културата на полиците или во нашите срца“.

Ако универзалната желба е нешто понеапстрактно и поприфатливо, како што се парите кои носат задоволство и среќа, тогаш кога конечно ќе ја постигнеме? Или пак вечно ќе брзаме за да стигнеме до крајот на остварувањето на своите желби? Каде брзаме? Пораката на авторот е: Повторувај секое утро „Стигнав“. Ќе видиш дека е многу полесно да се биде во контакт со секоја секунда од денот. Пламенот на свеќата го осветлува твојот свет. Прашај ја: КОЈ СУМ ЈАС? Постои приказна за ВРВОТ, во математиката, НАЈВИСОКАТА ТОЧКА НА ТРИАГОЛНИКОТ“.



Приредил Драги Кабровски

## ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА ПРЕДАВАЊА, ПРОМОЦИИ, ИЗЛОЖБИ

15.01.2007 г.

### ИЗЛОЖБА НА КНИГИ

По повод годишнини на поети истакнати личности во холот на Библиотеката беше поставена изложба на книги од следните автори: Константин Миладинов кој умрел во 1852 година, Димитар Миладинов поет брат на Константин кој умрел 1862 година. Во 1830 година во Охрид се родил Григор Прличев поет, преведувач и автобиограф. Во 1909 година, во Гостивар, роден е академикот и научен работник Харалампие Поленаковиќ, еден од основоположниците на македонската литература.

01.02.2007 г.

### ИЗЛОЖБА НА КНИГИ

По повод годишнините во холот на Библиотеката се постави изложба на книги од следните писатели:

01.02.1834 г. Роден во Охрид, Кузман Шапкарев, познат публицист и собирач.

08.02.1828 г. Во Париз, роден е францускиот писател Жил Верн, автор на многу книги за деца.

09.02.1881 г. Умре истакнатиот руски писател Фјодор Михаилович Достоевски.

15.02.1839 г. Во Велес, роден е македонскиот преродбеник Рајко Жинзифов. Умре во Москва на 15.02.1877 година.

26.02.1802 г. Роден е големиот француски писател Виктор Иго. Умре во 1885 година.

27.02.1902 г. Роден е американскиот писател Џон Штајнбек. Умре во 1968 година.

01.02.2007 г.

### IN MEMORIAM – СИДНИ ШЕЛДОН (1917-2007)

Изложба на книги по повод смртта на писателот Сидни Шелдон. Во холот на Библиотеката беа изложени наговите дела, кои спаѓаат во редот на најчитаните книги во Библиотеката.

09.02.2007 г.

### ПРОМОЦИЈА НА КНИГА

Меѓународниот Славјански Институт - гр. Москва, Филијала Македонија - Битола во соработка со НУУБ „Св. Климент Охридски“ од Битола, организираа промоција на книгата; „ВРЕМЕ НА СМРТНАТА ЛЈУБОВ“ роман од професорот на Славјанскиот Институт д-р. МЕТОДИ МАНЕВ од Свети Николе.

Промотори на романот беа: д-р. Јован Дамјановски и писателот Петре Димовски од Битола.

Извадоци од книгата читаа: Ева Гаврилова и Нико Ѓоргиевски студенти на Славјанскиот Институт во Битола.

Музички настап Нико Ѓоргиевски.

Модератор на програмата Делфина Лидони.

23.02.2007 г.

### ПРОМОЦИЈА НА КНИГА

Националната установа Универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски" од Битола на 23.02.2007 година во 12.00 часот организираше Промоција на книгата "ЗАКОПАНА ВИСТИНА" од битолскиот писател Добре Тодоровски. За книгата говореше писателот Радован П. Цветковски. Промоцијата се одржа во Роднокрајната читална на Библиотеката.



26.02.2007 г.

### ИЗЛОЖБА НА ФОТОГРАФИИ

**БОРИС ТРАЈКОВСКИ - ТРИ ГОДИНИ ОД НЕГОВАТА СМРТ.** Во холот на Библиотеката беа изложени фотографии и текстови каширани на картон, од претседателот Трајковски кој трагично загина на пат за Мостар во 2004 година.

**МАРТ**

06.03.2007 г.

### ИЗЛОЖБА НА КНИГИ

По повод **8 Март - Денот на жената** и годишнината од смртта на американската писателка **Перл Бак** (1973). За добитничката на Нобеловата награда за литература во 1938 година, во холот на Библиотеката беше приредена изложба на нејзиното творештво.

06.03.2007 г.

### ПОСЕТА НА БИБЛИОТЕКАТА

Библиотеката ја посетија ученици од **ОУ „Гоце Делчев“** од Битола, при што беше воден разговор за значењето на Библиотеката како културна установа од национален карактер.

06.03.2007 г.

### ИЗЛОЖБА НА КНИГИ

По повод предавањето за годишнината од депортацијата на евреите во Битола организирано од Македонското научно друштво, Библиотеката се вклучи со поставување на изложба на книги со тема **„За евреите во Битола и Македонија“**.

14.03.2007 г.

### ПРОМОЦИЈА НА СПИСАНИЕТО СУМ

Свечено претставување на **50 (педесеттиот) број на списанието „СУМ“**. На почетокот од промоцијата присутните гости ги поздрави директорот на Библиотеката г-дин **Науме Ѓорѓиевски**. За списанието гово-



реа: г-дин **Нове Цветановски** и г-дин **Трајче Кацарев**. Преку видео-бим беа презентирани сите досегашни списанија.

21.03.2007 г.

### ДЕНОВИ НА БИБЛИОТЕКАТА

По повод **62-годишното постоење на НУУБ „Св. Климент Охридски“** од Битола, на **21 Март 2007** година, во 20 часот, во рамките на манифестацијата



**„Денови на Библиотеката 2007“** свечено беше отворен реновирираниот хол на Библиотеката. Пред многуте гости поздравна реч одржаа директорот на Библиотеката г-дин **Науме Ѓорѓиевски**, пратеничката во Републичкиот парламент г-ѓа **Анета Стефановска** и градоначалникот на Битола г-дин **Владимир Талески**. Во оваа свечена



пригода беше отворен и продажниот Саем на книгата од Издавачката кука **„Магица македонска“** од Скопје.

22.03.2007 г.

### ГРУПНА ПОСЕТА ОД УЧЕНИЦИ

При посетата на учениците од втора година при

## БИБЛИОТЕКАТА – НИЗ ОДДЕЛИ И АКТИВНОСТИ

Гимназијата „Јосип Броз Тито“ Битола, за историјатот на Библиотеката во кратки црти зборуваше г-дин **Драги Кабровски**, а за начинот на пребарување на каталогот преку компјутер, г-ѓа **Гордана Пешевска**, библиотекар - систем инженер.

23.03.2007 г.

### СРЕДБА СО ПИСАТЕЛИТЕ

Во салата за промоции беше организирана средба со тројца реномирани македонски писатели, по повод нивните најнови и наградени романи:



**Веле Смилевски** со „Педесет долеања“ (награда „Ацо Шопов“ 2005);

**Раде Силјан** со „Македонски писатели и дела“ (награда за критика „Димитар Митрев“ 2006) и

**Драги Михајловски** со „Мојот Скендербеј“ (награда „Стале Попов“ 2006)

За писателите зборуваше **проф. д-р Златко Жоглев** од Педагошкиот факултет од Битола. Претставувањето на писателите го водеше г-ѓа **Анита Ангелевска**.

26.03.2007 г.

### ПОСЕТА НА БИБЛИОТЕКАТА

Ученици од трета година при Гимназијата „Јосип Броз Тито“ Битола, заедно со професорката по македонски јазик, ја посетија Библиотеката.

27.03.2007 Г.

### ПРОМОЦИЈА НА БИБЛИОГРАФИЈА

По повод „Деновите на библиотеката 2007“ се одржа промоција на изданието на Библиотеката, „Библиографија за **Вера Стојчевска-Антиќ**“ составена од **Јоланда Бошевска**, **Цветанка Дамјановска**, **Лена Секуловска**. Во присуство на проф. д-р **Вера Стојчевска** - Антиќ, библиографијата ја промовираа: д-р **Александар Стерјовски** и проф. д-р **Димитар Пандев**.



29.03.2007 г.

### СРЕДБА СО ГОРЈАН ПЕТРЕВСКИ

Во рамките на „Денови на Библиотеката 2007“ се одржа средба со детскиот писател **Горјан Петревски** од Скопје. За делото на писателот говореше **Радован П. Цветковски** од Битола. Средбата беше проследена и со музички точки во исполнење на градскиот детскиот хор „Свончиња“. На оваа средба гостуваа уче-



ници од ОУ „Гоце Делчев“, „Горѓи Сугарев“ и „Елпида Караманди“ од Битола.

29.03.2007 г.

### ГРУПНА ПОСЕТА ОД УЧЕНИЦИ

Учениците од Основното училиште „Елпида Караманди“ ја посетија Библиотеката при што истовремено го разгледаа и **Самот на книги од ИК „Матица македонска“** изложени во холот на Библиотеката.

АПРИЛ

02.04.2007 г.

### ИЗЛОЖБА НА ДЕТСКИ КНИГИ

Во Националната библиотека „Св. Климент Охридски“ од Битола, за одбележување на **2-ри Април**

- **Меѓународниот ден на детската книга**, во холот на Библиотеката се отвори изложба на книги насловена: „МАКЕДОНСКИ ПИСАТЕЛИ ЗА ДЕЦА“.

Изложбата претставуваше избор од книжниот фонд на Детската библиотека.

**20.04.2007 г..**

### ПОСЕТА НА БИБЛИОТЕКАТА

Деца од претшколска возраст од с. Могила, под водство на претпоставени, организирано ја посетија Библиотеката при што г-дин Драги Кабровски ги запозна со Детската библиотека која располага со голем



книжен фонд кој одговара на нивната возраст. Децињата го посетија и Одделот за издавање и услуга, се запознаа со компјутерите за пребарување во холот и одделот Заштита на книгата.

**23.04.2007 г.**

### ДОДЕЛУВАЊЕ НА НАГРАДИ ПО КОНКУРСОТ

На **23 Април** - „Светскиот ден на книгата и авторското право“, во салата за промоции, со почеток во 10 часот, комисијата ги соопшти резултатите и ги додели наградите на најуспешните литературни творби пристигнати на литературниот конкурс што Библиотеката го распиша на **21 Март по повод „Светскиот ден на поезијата“** под наслов „Младоста и Времето“ во категорија за ученици од V до VIII одделение. На Конкурсот пристигнаа 78 лични творби и сите под шифра според пропишаните пропозиции. На почетокот ученичките од ОУ „Гоце Делчев“ Огненовска Марија и Трифуновска Марија ги прочитаа Светската и македонската порака за книгата.

Резултати по конкурсот:

**Прва награда** „Сјајот на младоста“ - шифра „Црвена ружа“ Марија Трифуновска, од ОУ „Тодор Ангелевски“

**Втора награда** „Играч на жица“ - шифра „Чекор во празен простор“ - Стефани Најденовска, од ОУ „Коле Канински.

**Трета награда** „Како Растам“ - шифра „Маче“ - Ангела Ѓурчиновска, од ОУ „Елпида Караманди“.

Жири комисијата одлучи да се наградат уште пет творби со книги: „За младоста“ шифра „Феникс“ - Дарко Гиковски, од ОУ „Елпида Караманди“; „Скалила“ - шифра „Ретка билка“ - Ангелина Огненовска, од ОУ „Коле Канински“; „Младоста наша“ - шифра „Птица - Ана Ристиќ, од ОУ „Гоце Делчев“; „Осамениот во ма-настирот“ - шифра „Кафез“ - Кристина Ристевска од ОУ „Коле Канински“; „Младоста и времето“ - шифра - „Трепет“ - Симона Тасевска од ОУ „Гоце Делчев“.

На присутните им беше подарена по една книга, а на посетителите на Библиотеката им беше подарен по еден цвет по повод Светскиот ден на книгата.

**23.04.2007 г.**

### ИЗЛОЖБА НА КНИГИ

По повод „Светскиот ден на книгата и авторското право“, во холот на Библиотеката беше поставена изложба на книги избор од светската поезија во издание на институцијата „Струшки вечери на поезијата“.

**25.04.2007 г.**

### IN MEMORIAM - ТОМЕ АРСОВСКИ

Во холот на Библиотеката по повод смртта на македонскиот писател Томе Арсовски беше поставена изложба од неговото творештво

**26.04.2007**

### ПРОМОЦИЈА НА КНИГА

Во салата за промоции на Библиотеката во 12 часот се одржа промоција на новата книга збирка на поезија „Вртлогот на занесот“ од младата поетеса **Ирена Црвенковска** од Битола.

**19.05.2007**

### ПОСЕТА НА БИБЛИОТЕКАТА

Библиотеката ја посети **министерот за култура, м-р Арификмет Џемаили**, во придружба на своите



соработници од Министерството за култура. Директорот на Библиотеката г-дин Науме Ѓорѓиевски исцрпно го информира министерот за работата на Библиотеката при што беа разгледани сите организациски единици (оддели).

20.05.2007

### САЕМ НА КНИГАТА

Во фоајето на Народниот театар од Битола, во 18 часот, **заменик министер за култура на РМ г-дин Слободан Деспотовски**, го отвори **четвртиот „Саем на книгата - Битола 2007“**. На почетокот од манифестацијата поздравна реч одржа директорот на Библиотеката Науме Ѓорѓиевски. Во рамките на Саемот беше промовиран и **„Водач на Библиотеката“** од



г-ѓа **Ленче Андоновска** вработена во Библиотеката. **Промотор** на книгата беше г-ѓа **Анета Стефановска** пратеник од Битола во Собранието на Р. М.

22.05.2007

### ВТОРА РОДНОКРАЈНА СРЕДБА

Во салата за промоции на Библиотеката, во 12 часот, започна Втората роднокрајна средба на Битолски писатели од Македонија. Присутните писатели и



гости ги поздравил директорот на Библиотеката г-дин Науме Ѓорѓиевски кој воедно и ја отвори средбата. **Средбата ја водеше д-р Николче Вељановски.**

23.05.2007 г.

### ТРКАЛЕЗНА МАСА-ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА ПИСАТЕЛИТЕ

Во читалната на Роднокрајниот оддел на Библиотеката, со почеток во 10 часот, **организатор и ме-**



**дијатор на средбата беше д-р Николче Вељановски** вработен во Библиотеката.

23.05.2007

### ИЗЛОЖБА НА КНИГИ

Како пропратна активност на Втората роднокрајна средба беше изложбата на книги од присутните писатели на средбата во холот на Библиотеката.

24.05.2007

### ИЗЛОЖБА НА КНИГИ

По повод **24 Мај, Денот на светите браќа Кирил и Методиј**, беше приредена изложба на книги во холот на Библиотеката. Покрај книгите за животот и делото на светителите Кирил и Методиј беа изложени и книги посветени на црквите и манастирите во Македонија кои своевременно претставуваа светилишта и училишта за просветување на народот.

05.06.2007

### ПРЕЗЕНТАЦИЈА

**Македонско - хрватско друштво „Марко Маруиќ“**, **Заедницата на хрватите - Битола** и **НУУБ - Битола** организираа Презентација на книги од Новинарско-издавачката куќа **„Хрватска реч“** од Суботица. Презентацијата ја отвори **почесниот конзул на Р. Хрватска во Битола г-дин Бранко Маретиќ.**

Свое обраќање кон присутните гости имаше директорот на Новинарско-издавачката куќа **„Хрватска**

реч“, а книгите ги претставуваше уредникот на Издавачката куќа. На презентацијата се поставија и неколку прашања до гостите од Хрватска.

**01.06.2007 СОФИЈА**

### БИТОЛСКО КНИЖЕВНО НАСЛЕДСТВО

Од 1 до 14 јуни Библиотеката, во соработка со Културно - информативниот центар на РМ во Софија, НР Бугарија, ја отвори Изложбата на дела од битолски автори, под име „Битолско книжевно наследство“. Де-



лата беа донирани од самите автори, а потоа му беа поклонети на Центарот. Пред повеќе видни гости зборуваа директорот на Библиотеката Науме Ѓоргиевски, Ленче Андоновска, а исцрпно предавање одржа проф. д-р Златко Жоглев. Претставен беше и краткометражниот филм за Општина Битола, „Film-land“. После отворањето на Изложбата, во Роднокрајното одделение во Библиотеката, се одржа средба на роднокрајните автори - учесници на Изложбата на која се зборуваа за успехот на изложбата. Директорката на КИЦ на РМ во Софија, г-ѓа Доста Димовска испрати писмо до Библиотеката со благодарност за успешната организација на изложбата од страна на Библиотеката.

**06.06.2007 г.**

### ДЕТСКА ЛИКОВНА ИЗЛОЖБА

Во рамките на соработката помеѓу Библиотеката и ОУ „Гоце Делчев“ од Битола, во холот на Библиотеката беше организирана изложба на ликовни творби изработени од децата кои го посетуваат забавиштето во истото училиште. И по овај повод Библиотеката беше посетена од децата придружени од нивните наставнички на 08.06.2007 година (петок) во 13 часот.

**10.06.2007**

### ДЕН НА КУЛТУРАТА

Во рамките на манифестацијата „Денови на културата“ на плоштадот Магнолија Библиотеката органи-

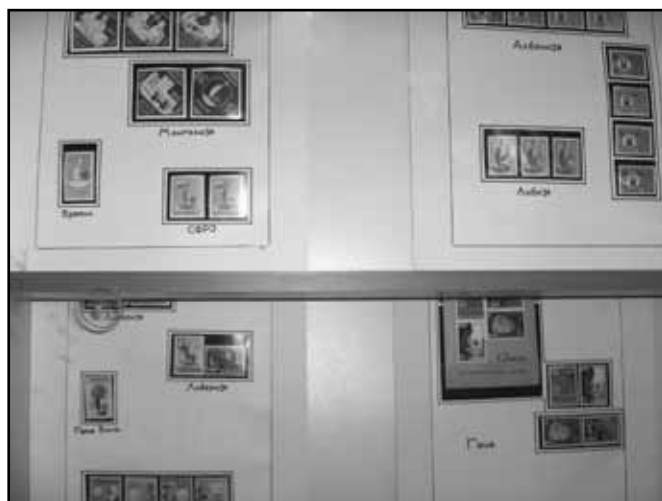


зираше **Панаѓур на книгата** каде што продаваше нови книги по симболични цени. Панаѓурот привлече голем број посетители од градот и пошироко.

**05.07.2007**

### ФИЛАТЕЛИСКА ИЗЛОЖБА

Во рамките на „БИТ - ФЕСТ“ 2007, во холот на Библиотеката- приредена е Филателиска изложба од





приватната збирка на Ѓорѓи Димовски - Цолев насловена: „100 години од црвен крст, полумесечина и црвен лав“. Збирката беше претставена од авторот, а директорот на Библиотеката Науме Ѓоргиевски, во присуство на медиумите и други љубители на филателијата, ја отвори Изложбата.

06.07.2007

### ПРЕДАВАЊЕ ЗА ХЕРАЛДИКАТА

Пред бројниот аудиториум во салата за промоции на Библиотеката г-дин Јован Јоновски, хералд и



претседател на Македонското хералдичко здружение, одржа предавање на тема: „Грбовите сведоштво на државноста“.

25.06.2007

### ИЗЛОЖБА НА РАКОПИСИ

Во рамките на „Бит- Фест 2007“, Библиотеката организира Изложба на ракописи и книги од роднокрајни автори. Изложбата ја отвори писателот Ѓорѓи Прчков.



## ОДДЕЛ ЗА ЗАЈМУВАЊЕ И УСЛУГА ЗА ВОЗРАСНИ

### БИБЛИОТЕКАРИТЕ ВИ ПРЕПОРАЧУВААТ

*Приредила Гордана Марковска*

1. ХОБИТОТ - Џ. Р. Р. Толкин
2. МОРЕТО И ЗМИЈАТА - Паола Бомбара
3. ОЧИТЕ НА СИБИРСКИОТ ПЕС - Санта Ана
4. ПРИТАЕНО ЗЛО - Е. Кесиди
5. ПРИНЦОТ ОД НАРНИЈА - Луис К. П.
  - Лавот вештерката и орманот;
  - Внуката на маѓесникот;
  - Патешествието на бродот „Мугри“;
  - Принцот Каспијан и
  - Коњот и неговото момче.
6. ЕРАГОН - Кристофер Паолини
7. СПОМЕНИТЕ НА СПОМЕНКА - Горјан Петревски
8. МАЖ ЗА МАМА - К. Нестлингер
9. ОСКАР - В. Коцески
10. ЛЕТАЧКИОТ ЧОВЕК ПЕПЕРУТ - В. Неделковски

## ДЕТСКА БИБЛИОТЕКА

### БИБЛИОТЕКАРИТЕ ВИ ПРЕПОРАЧУВААТ

*Приредила Стеванка Петковска*

1. НАСЛЕДСТВОТО НА ТЕМПЛАРОТ - Стив Бери
2. САРА - Марек Халтер
3. ПОЛЕ - Лин Мектагарт
4. ВЕШТИЦАТА ОД ПОРТОБЕЛО - Паоло Коелџо
5. ТРЕТАТА ТАЈНА - Стив Бери
6. АФЕРАТА ВАН ГОГ - Џефри Арчер
7. ПРИНЦЕЗАТА СУЛТАНА - Џин Сасон
8. КЕРКИТЕ НА ПРИНЦЕЗАТА СУЛТАНА
  - Џин Сасон
9. ПРСТЕНОТ НА ПРИНЦЕЗАТА СУЛТАНА
  - Џин Сасон
10. ЗАГОВОР НА ТРЕТОТО НЕБО - Џулио Леони
11. КРАЛОТ НА ЧЕЛИКОТ - Јулија Латинина
12. ПАРФЕМ - Патрик Зискинд
13. ЉУБОВТА Е ВЕЧНА - Ирвинг Стоун

# РАЗГОВОР СО ГОРЈАН ПЕТРЕВСКИ

## После 2005 година што имаме најново?

Во 2006 година излезе романот „Спомените за Споменка“ кој е втор дел од приказната за Споменка. Напишан е во 1986 година, но остана цели 20 години да мирува за да биде потоа објавен. Зошто не го објавив? Едноставно сакав да бидам строг кон себе, за да не ја разочарам публиката со евентуален неуспех, покрај првиот дел „Споменка“ кој е извонредно прифатен роман дури и денес. Но на моја среќа и едниот и другиот дел претставуваат засебна приказна. Наскоро ќе се појави и третиот дел со наслов „Сонот со Споменка“. Сега кога сме кај деловите, постои уште една книга уште еден дел кој се вика „Задоцнети писма за Споменка“ кој нема целина со другите три дела. Таа ги содржи писмата кои излегуваа уште во 1973 и 1974 година, во неколку продолженија, во списанието „Наш свет“. Излегоа околу 70. Од нив направив еден избор. Со третиот дел кој ќе се појави во текот на 2007 година ќе ја заокружи приказната за Споменка.

## Каква е поврзаноста со „Споменка“?

Всушност, Споменка е еден лик од моето детство, од моите години, од времето триесетина години назад, а сепак и денес остана прифатена од читателите. Се обидувам

ликот на Споменка да им го пренесам на читателите на еден прифатлив начин затоа што денешните генерации ги немаат доживувањата во онаа форма во која се опишани во Споменка, со сета своја чистина, искреност, топлина. Ние сме луѓе и на сите ни треба топлина, а посебно на младите, на тинејџерите. Јас ги следам нив во текот на сиот мој животен век и ги знам нивните болки страдања, нивните таги и сл. Во „Наш свет“ ја водам „Вљубената страница“ преку која ми ги откриваат тајните. Токму



затоа во моите приказни сакам да им понудам топлина. Можеби некои ќе речат, „не сакаат овие генерации романтика, нежност“. Не е точно. Отсекогаш сакале топлина и тоа нема да згасне понатаму, барем во тоа сум убеден како автор,

и затоа се обидувам тоа да го пренесам на генерациите што заминале од таа тинејџерска возраст, но, и што доаѓаат. Се разбира, практиката ми покажува дека сум во право, и верувам дека таа топлина, таа нежност ќе им биде неопходна и понатаму за да се изградат како здрави личности.

## Која година беше издадена првата „Споменка“?

Првата „Споменка“ беше напишана уште во 1973 година, но тогаш „Мисла“ беше голем издавач, таму ја предложив за објавување. Некаде тој ракопис се изгуби, затоа што „Мисла“ тогаш се селеше од едно во друго место. Романот се појави дури во 1982 година после еден конкурс што го распиша „Детска радост“. Бидејќи во тоа време ликот на Споменка беше врзан со мене, во ракописот што го испратив на конкурсот, ликот го преиначив во Јана. Откако помина на конкурсот беше откупен за објавување. Се разбира, наместо Јана ликот повторно го преиначив во Споменка. И така на некој начин се обидов да го измамам

жирито и оттогаш тој поход на Споменка трае до денес. Оттогаш „Споменка“ е објавувана неколку пати. Конкурирав со насловот „Јоргованите прецутуваат“, а под тој наслов никој не се сомневаше дека тоа е книга на Горјан.

### Која издавачка куќа ја издава „Споменка“ сега?

Сега „Споменка“ го издава Издавачката куќа „Детска радост“ каде што се врзани моите почетоци, и каде го поминав најголемиот мој работен век. Тоа се нови изданија со некои мали технички промени. **Дали третата книга „Сонот за Споменка“ претставува реален сон?**

Па, проверува еден сон со тие детски чувства. Сакав во насловот да се содржи името Споменка и во сите наслови да проверува ликот на Споменка.

### Дали се има нешто преведено од вашите книги?

Има еден Избор раскази кои многу одамна се појави во Сараево, но се разбира правиме напори да се излезе надвор од границите на нашата земја, но ние сме многу мала земја и многу многу тешко функционира.

### Ме чуди зошто Марта и Бојан, да не можат да успеат надвор?

Па добро, треба добар преведувач, а мене не ми е кројката за тоа. Можам да напишам но тоа треба да се знае како да се пласира над-



вор од границите. се обидувам да направам универзални теми. Темата на љубовта е универзална. Еве на пример романот „Исти очи“, во Црна Гора, писателот Душан Ѓуришиќ е воодоошевен од него. Тој го преведува и досега е веќе преведен. Романот зафаќа еден простор карактеристичен и за Црна Гора и за нас. Една клисура и настан од приказната врзан околу клисурата. Бранко Ристиќ, професор од Крушевац, кој предава литература

за деца и кој ме следел затоа што и тој заврши Филолошки факултет во Скопје, во еден разговор ми рече, „Марта не можат овде да ја напишат“.

### Со кои писатели соработувате?

Се сретнувам со многумина, но јас почесто се сретнувам со писатели за деца. Со Киро Донев, па Македонка Јанчевска, Јанкуловска и други. Пожелен сум во сите градови и сите библиотеки и се разбира, таму каде што ме сакаат таму каде што ме бараат се обидувам да стигнам.

### Дали сте задоволен со писателот Горјан Петревски?

Сега сум постојано вработен во „Детска радост“ како писател. Имам можност да пишувам книги. Имам можност да ги објавувам книгите без да бидам врзан за Министерството за култура. Сега сум навистина задоволен од работното место, од третманот на тоа работно место, а задоволен сум и од читателите.

*Разговорот го водеше  
Николче Вељановски*



## НОВ РАСКАЗ НА НИКОЛА КОЧОВСКИ

# ЛЕГЕНДА ЗА ПЛАНЕТАТА ГРАБА

Била еднаш една планета и една звезда ѝ праќала можност за живот. Ї давала и годишни времиња, само годишните времиња биле поинакви од нашите на Земјата.

Имало на неа разумни суштества и долго време постоела цивилизација. Науката и техниката потерале доста напред, особено на јужните предели, кои биле помал простор и со помал број „разумци“ отколку оние на северот, и на извесен степен од својот развој достигнале грандиозен успех.

Но пред тоа да приобјасниме, со уште некој податок. Според документираното од археологијата, таа далечна за нас планета се викала Граба, а континенти имало само еден и пол на југ и два и пол на север, вкупно четири. Се викале Метанија, Расидија и Бегока – понеразвиените, и Забразија водечкиот, јужниот. Според многу нешта од археолошките пронајдоци се гледало дека југот таму во еден момент од историјата се прогласил дека стои „горе“ на планетата, нарекувајќи го северот „долу“. Исто и тие знаеле за екватор и го викале Протр. Грабјаните, жителите на планетата, со општа именка се ви-

кале „мали“, место нашето: луѓе, и имале исто како нас две нозе и две раце, ама биле со многу голема коса и тесно чело.

Така еден ден, еден и несфатено колку кобен ден, се случи. Се случила таа најголема трешница за далеку повеќето од половина на тој, инаку доста сличен на нас, свет. Грабјаната топка беше толку многу свртена, поместена од уходиштето од памтивек, така што вертикалноста на Свездините зраци од просторот (екваторот), ја презедоа местата многу појужни... Тоа беше изведено со научните постигнувања на јужните народи, претходно експериментално проверени и потоа практично применети. И уште второ дејствие: со активирањето на кооперативната апаратура беше истргната Граба од тенденцијата на навалувања и менувања на аголот на падот на Свездините зраци. Беа избришани годишните времиња. На едни места само звездевина и изобилство и добрини – на други само ноќ и студ што сè помалку беше можно да се издржува. Долу, северот, мракови и мразови, като-ви наслоени мразници, и мувлија, таква непозната новоизродена

мувлија, која од недејствувањето на живи разумни сили стана многу отровна и радиоактивна, се немаше од неа избав. Очајнички појави на револт, метеж и хаос, се праќале протестни ноти и осуди до спротивната, другата страна на светот Граба, и кинисале реки од колони бегалци по суво, и со цели композиции бродови и небески летала, плипотилок претрашени души да избегаат од мувлијата, неразбрано најсовршена прокобија до непреглед, до недостас распространена, која не оставаше грешки во својата жетва на животи. Се надеваа некако да се доберат, да преминат на благодетниот југ.

Но ја одбија решително навалата јужјаните, и небесните околности им оеа во прилог, правејќи ги неспоредливо посилни во одбраната и заштитата на своето удопство и речиси рајска погодност. Милиони разочарани и изгубени, не се ни вратиле во родниот, проколнат од науката крај... И не се повтори повеќе таков обид на незда по спас.

Јужјаните веќе го симнале од умот обидот да им влезат други во нивниот убав дом, никогаш и не помислувајќи да заслезат кон северот, да погледаат што станува таму, а кога еднаш сепак некои случајници се обиделе тоа да сторат, се видело дека не е ни можно да се продре, да се присне таму. Изгинале случајниците од мувлијата, од огромната радиоактивност се престориле во прашина ништотност...

Но дека е тоа несреќа дури потоа се сфатило, кога се открило дека онаа создадена мувлија и угинување не била воопшто нешто што ќе остане само таму, „долу“... Беше забележано дека таа со злокобна доследност надоаѓа, се бли-



жи и кон „горните“ Грабјини напо-редници. Неверојатно! Зародена во услови на темнини и студје, се покажа издржлива и опасно уништувачка ете и за потсврте-ниот кон Свездата, јужен Грабјин предел, континентот Забразија. А кога веќе се изотпорија, пребро-дувајќи ја можноста да бидат раз-градени, достасаните и по суво и по вода, дури и по воздух агенси на мувлиштата и загадочната ра-диоактивност, јурнаа во нов полет – како што поодамна беше заврше-но онаму на северот, – брзо да го преклопат и целото пространство на тој, опсипан со преголема свет-лина југ. Тоа беше всушност една незамислива, послена од сè оче-кувачко, експлозија, зададена да ја опкружи и смири до последната точка оваа небесна топка.

Се подигна силна паника меѓу огромниот број јужни жители. И се чуја повици за спасување. Арно

ама беа затечени во целосна не-подготвеност. Имаа веќе забора-вено дека е нужно и понатаму да се вложува труд. Презадоволни, се беа оддале само на уживања, та беа престанале многу да му мислат. Вистина, во едно поранешно вре-ме нивни изум беше пронајдената формула со која станале мокни двигатели и менувачи на полож-бата на целата Граба и укинувачи на годишните времиња што и на другите им ја носеле некогаш Свез-дината благодет, – но таа формула одеднаш се покажала надмината: немало решение за враќање на го-лемата уште праисториска и небес-ка закономерност, така и враќање до првобитната безбедност нема-ло. Всушност, причината била во тоа, што откако си ја беа зеле само за себе свездевината, мислејќи тоа ќе им биде доволно и предоволно, – неоткриено ни од археолозите по колку Грабјини години дали десет-

летија – станале сосем други „ма-ли“ (луѓе), не сакале за ништо да си „чукаат глава“. Изумрела грижата, будноста, претпазливоста, како што минувало времето во голем раскош и убавиње, со сè готово понудено, тукуречи се заборавило, престанало и да се мисли на вре-мето на некогашните откритија, формулите, трага не останала од стремежот за одење напред...

А облаците, маглите, никогаш недоодгатнато труечки, се натру-пувале, ја прекривале ужаснувач-ки Свездата, ја оддалечувале. И останале грозно сами сред злото пливнато низ сферата што ја дише-ле, соочени со она што единстве-но им преостанало, како црвје, за многу кратко време.

Така ете се одиграле работите со планетата Граба, на која неко-гаш имало многу живот.

## Радован П. Цветковски

# НЕДОРАЗБИРАЊЕ

Библиотека како секоја друга библиотека. Врзулица од луѓе. Ед-ни влегуваа други излегуваа. Знаеш како е. Секој по нешто бара или враќа. Во тој вриеж од луѓе влезе и еден пристар човек со качкет, без враговрска и неизбричен. По крат-ко чекање дојде на ред.

-Добар ден! - ја поздрави библиотекарката.

-Добар ден! Кажете, чичко, што барате? - отпоздрави и праща.

-Тука давате книги?

-Да, тука. Ама не даваме, туку позајмуваме, - го исправи библио-текарката.

-Ве разбрав.

-А, сте член?

-Каков член, на партија? Не сум, - брзо изреагира стариот.

-Чекајте, чекајте, ве молам. Да-



ли имате членска карта? - пак се сплетка библиотекарката.

-Е па, кога не сум во партија, немам и членска карта, - се спро-тивстави стариот.

-Не, не членска карта за во пар-тија, туку од библиотекава. Наша членска карта. Со неа се позајмува книги, - фати да му објаснува и да се поправа себеси.

-А бе, само за сега му треба на чупчето, и толку, - фати да настоју-ва стариот без да знае како се врши позајмувањето.

-Било како, чичко! За еднаш или повеќе пати треба членска карта.

-Е, за тоа не ми рекоа, златна.

-Чичко, јас не сум златна, - вра-ти библиотекарката на ист начин, малку како во шега.

-Не си, ама така кај нас велат.

-Сега и јас те разбрав. Сосема убаво те разбрав.

-Не си мала, знаеш ти и повеќе од тоа, - пак потфати малку шего-

вито за да ја одоброволи, да стане интересен, та да си ја сврши работата кога веќе не носи членска карта.

-А која книга му треба на вашето чупче? - праша многу директно.

-Чекај, која... Која книга?

Во тој момент дури да каже стариот која книга ја бара, се истопори една госпожа преку ред.

-Мислам „Гидо Опасен“! - извика стариот. -Така мислам...

-Како, „Гидо Опасен“? - прашаа истовремено и библиотекарката и госпожта од преку ред.

-Мислам така рекоа и чупчето и мајка му.

-Сигурно не, - заниша со главата библиотекарката.

-И јас првпат слушам за таков

наслов, - рече госпожата што се наместе преку ред, потврдувајќи го мислењето на библиотекарката.

-Ај мајката, бела! Бела! Ами сега? Чекај, чекај, - завика стариот и почна да пребарува по џебовите. -Чекај, ми дадоа и ливче. Еве го, еве го на. Ете изумив, стар човек, проштавајте, - се извини стариот.

-А бе, чичко, не е „Гидо Опасен“, ами Ги де Мопасан. Така се вика писателот, а не книгата. Сè ти напишале во него. Тука е и бројчето од членската карта и насловот на книгата и името на чупчето. Катерина се вика чупчето?

-Така, Катерина. Катерина се вика.

-Сега ќе ја најдеме книгата. Како не ти текна уште преџеска да ни го покажеш книжето. Досега ќе си

беше дома.

-Јанглаш, деца. Вие сте млади и за мене сте деца. Јанглаш. Јас ја згрешив, проштавајте.

-Ако, чичко, ако, недоразбирање, - возвратија обете госпожи и брбнаа во смеа. Се засмеа и стариот задоволен оти ја сврши работата.

Ете така, што можеш. Се прават грешки, луѓе сме. Пензионерите се за сè. Ако не ја свршат некоја работа денес, ќе ја свршат утре. Та и стариот не го фати работата или пак му претече млекото. Има време тој. Можби затоа в град на секое семејство му треба барем по еден пензионер, а на село по едно магаре.

## АВТОРИТЕ КОН „ПЕРСОНАЛНАТА БИБЛИОГРАФИЈА ЗА ВЕРА СТОЈЧЕВСКА-АНТИКЪ“

Националната установа - Универзитетска библиотека „Свети Климент Охридски“ - Битола, во рамките на „Едицијата Познати

личности“ која ги опфаќа роднокрајните автори од нашиот град ја изготви „Персоналната библиографија за проф. д-р Вера Стој-

чевска-Антик“. Библиографијата беше промовирана во рамките на „Деновите на Библиотеката 2007“ на 27 март, во салата за промоции. Библиографијата ја промовираа д-р Александар Стерјовски и д-р Димитар Пандев.

Вера Стојчевска - Антик е истакнат научник од областа на македонската средновековна литература, чии дела и активности се познати не само во Р. Македонија, туку и пошироко. Од големо значење се нејзините активности на полето на македонистиката, таа учествува на повеќе меѓународни семинари и конференции во САД и Канада. Со своите објавени научни и стручни трудови има значајни постигнувања во примената на научноистражувачките резултати, во оспособувањето и профилирањето на научни кадри од соодветната област и особен придонес





и долгогодишни остварувања за унапредување и развој на науката, образованието, културата и хуманитарната дејност. Предмет на



нејзините проучувања се посебно богомилското движење, тесните врски и средновековната книжевност со македонското народно творештво, истражувањата на светителските култови, хронолошкиот развој на христијанството во Македонија. Нејзиниот широка научна мисла ги опфаќа и влијанијата на другите култури врз македонската и јужнословенската култура како што е индиската филозофија итн. Била најактивно вклучена како раководител во мошне значајни рапублички и странски проекти и програми и координатор на американско-македонските славистички

студии. Сороботувала со Харалампие Поленаковиќ, Владимир Мошин, Блаже Конески, Радмила У. Скаловска, Драгољуб Драгојловиќ и др. Како член на научни делегации се сретнува со Папата Јован П во Ватикан, со претседателката на Индија, г-ѓа Индира Ганди и др.

Како научник во својата континуирана кариера никогаш не ја заборавила својата Битола, со активно учество на научните собири во рамките на Друштвото за наука и уметност - Битола, Универзитетот во Битола, „Илинденски денови“, како и со бројни предавања во битолските културни институции по повод јубилеите на Св. Климент Охридски.

нејзините проучувања се посебно богомилското движење, тесните врски и средновековната книжевност со македонското народно творештво, истражувањата на светителските култови, хронолошкиот развој на христијанството во Македонија. Нејзиниот широка научна мисла ги опфаќа и влијанијата на другите култури врз македонската и јужнословенската култура како што е индиската филозофија итн. Била најактивно вклучена како раководител во мошне значајни рапублички и странски проекти и програми и координатор на американско-македонските славистички



на НУУБ „Свети Климент Охридски“ - Битола и во архивата на МАНУ-Скопје.

Библиографијата има селективен карактер. Обработена е релевантна граѓа истражена во македонските и странски списанија: „Литературен збор“, „Историја“, „Македонски фолклор“, „Стожер“, „Македонски јазик“, „Спектар“ и др.

Изразуваме благодарност и почит кон авторот кој сесрдно ни помогна околу истражувањето и комплетирањето на податоците.

Од Уредниците:  
Јоланда Бошевска,  
Цветанка Дамјановска и  
Лена Секуловска



ПРИЈАТЕЛСТВОТО Е ЕДНА ДУША ВО ДВЕ ТЕЛА.

**Аристиотел**

ИМА МНОГУ ЛУЃЕ КОИ ЧИТААТ САМО ЗАТОА ДА НЕ МОРААТ ДА  
МИСЛАТ.

**Лихтенберг**

ДА СЕ ПРЕЗИРА ТУЃОТО МИСЛЕЊЕ, НЕ Е ТЕШКО, ДА СЕ ПРЕЗИРА  
СОПСТВЕНОТО - НЕВОЗМОЖНО Е.

**Пушкин**

СЛАБИТЕ ЛУЃЕ НЕ МОЖАТ ДА БИДАТ ПРАВЕДНИ

**Ла Рошфуко**

ВИСТИНАТА ЈА НЕМА НА ЗЕМЈАТА. ДА НЕ Е ПОД ЗЕМЈАТА?

**П. Канижај**

ДА СЕ БИДЕ СВЕСЕН ЗА СВОЕТО НЕЗНАЕЊЕ Е ПРВ ЧЕКОР КОН  
ЗНАЕЊЕТО.

**Израели**

НЕКОИ ЛУЃЕ ЈА ГЛУМАТ ХРАБРОСТА, А ЈА НЕМААТ; НО НИКОЈ НЕ МОЖЕ  
ДА ГЛУМИ МУДРОСТ.

**Халифакс**

ВИСТИНАТА ВЕЌЕ ПОСТОИ, ЛАГИТЕ ТРЕБА ДА СЕ ИЗМИСЛУВААТ

**Жорж Брак**

ОНОЈ КОЈ НЕ ГИ МЕНУВА СВОИТЕ МИСЛЕЊА, ИЛИ МНОГУ Е МУДАР ИЛИ  
Е МНОГУ ГЛУП.

**Кинеска поговорка**

НЕ ОБВИНУВАЈ ГИ ОКОЛНОСТИТЕ, КОГА САМИОТ СИ ПРИЧИНА НА  
СВОЈАТА БОЛКА.

**Катон**

ПРВА МУДРОСТ ВО ЖИВОТОТ Е ДА ЗНАЕШ ДА СЕ ЗАДОВОЛИШ  
И ДА СЕ СКРОТИШ САМИОТ СЕБЕ.

**Алеардо Алеарди**

НЕБЛАГОДАРНОСТА Е НЕДОСТИГ НА КУЛТУРА.

**Бјернсон**

НЕБЛАГОДАРНИ СМЕ МОЖЕБИ САМО ЗАТОА ШТО НЕ МОЖЕМЕ ДА СЕ  
ОДДОЛЖИМЕ.

**Балзак**

НЕСРЕЌА Е КОГА МУ СМЕ ОБВРЗАНИ НА НЕЧЕСНИТЕ.

**Ла Рошфуко**